

Satijn Panyigay

Nooit iets te veel

De Nederlands-Hongaarse Satijn Panyigay (1988) maakt minimalistische foto's waarin de stilte een centraal thema is. In haar werk zit een missie: rust overbrengen in het (over)volle leven waar velen van ons mee worstelen. Ondertussen is stress ook een onderdeel van haar dagelijkse leven en zijn de momenten waarop ze fotografeert voor haar een manier om te ontspannen.

Tekst **Heidi Vandamme** | Foto portret **Elisabeth van Sandick**

‘Door een onderwerp zo minimaal mogelijk in beeld te brengen, probeer ik niet alleen voor mezelf rust in te bouwen, maar dit ook over te brengen op de kijker’

Scrollend door haar website kun je maar tot één conclusie komen: op Satijns foto's staat nooit iets te veel. Haar minimalistische beelden vangen momenten en details waar menigeen aan voorbij zou gaan: een zuil, raam, trap, lichtbron, maar ook veel deuren en door-gangen. Haar visuele wereld lijkt zich vooral binnen af te spelen. Satijn licht toe: 'In mijn werk ben ik op zoek naar de essentie van een plek of een

moment. In onze volle levens hebben we veel indrukken te verwerken. Door een onderwerp zo minimaal mogelijk in beeld te brengen, probeer ik niet alleen voor mezelf rust in te bouwen, maar dit ook over te brengen op de kijker.'

Sacrale sfeer

In de doorlopende serie *Twilight Zone* brengt ze lege musea in beeld, bijvoorbeeld omdat ze worden verbouwd of omdat er een herinrichting plaatsvindt. 'In deze

tempels van kunst wordt doorgaans veel gevoeld. Het zijn als het ware veilige dozen die je afsluiten van de buitenwereld en daarom ideale plekken om er in je eentje te zijn: het is er stil en dat werkt kalmerend. Fotograferen op deze plekken brengt mij in een meditatieve staat.'

Veel werk ademt een bijna sacrale sfeer uit, met ingetogen kleuren. Er zit een bepaalde zachtheid in, bijvoorbeeld in de overgangen van licht naar schaduw. In *Higher Ground*, de serie waarin Satijn zich op bouwplekken begeeft, zit juist iets ongemakkelijks en beklemmends.

'Ik werk altijd vanuit mijn gevoel en dat brengt een bepaalde sfeer met zich mee. In feite zit de hele scope van het menszijn in mijn werk. Enerzijds lichte gevoelens, maar ook zware gevoelens als verdriet en rouw. Dit alles maakt je tot mens. Daar mag wat mij betreft meer ruimte voor zijn.'

Analoog

Haar keuze voor een oude analoge camera is bewust. Het geeft haar rust ►

Twilight Zone (Museum Boijmans Van Beuningen) 07, 2020

dat ze niet op het moment zelf kan zien wat het resultaat is. Ze gaat er juist geconcentreerder door werken en accepteert dat het ook fout kan gaan. 'Onze samenleving is al zo resultaatgedreven en het gaat al zo vaak over doelen behalen. Het is mijn levensovertuiging dat het

allemaal niet perfect hoeft te zijn. En je krijgt een extra verrassingsmoment bij het ophalen van de negatieven, als een cadeautje dat je uitpakt.'

Ze zou ook niet zonder yoga en meditatie kunnen. Al neemt ze er naar eigen zeggen te weinig tijd voor, toch probeert ze het

zo goed mogelijk in haar leven in te passen: liever vaker en kort dan lang en weinig. 'Met een halfuurtje yoga en een korte meditatie kan ik de rest van de dag aan. Het relativeert waar ik me druk om maak en het draagt zo zelfs bij aan mijn productiviteit.'

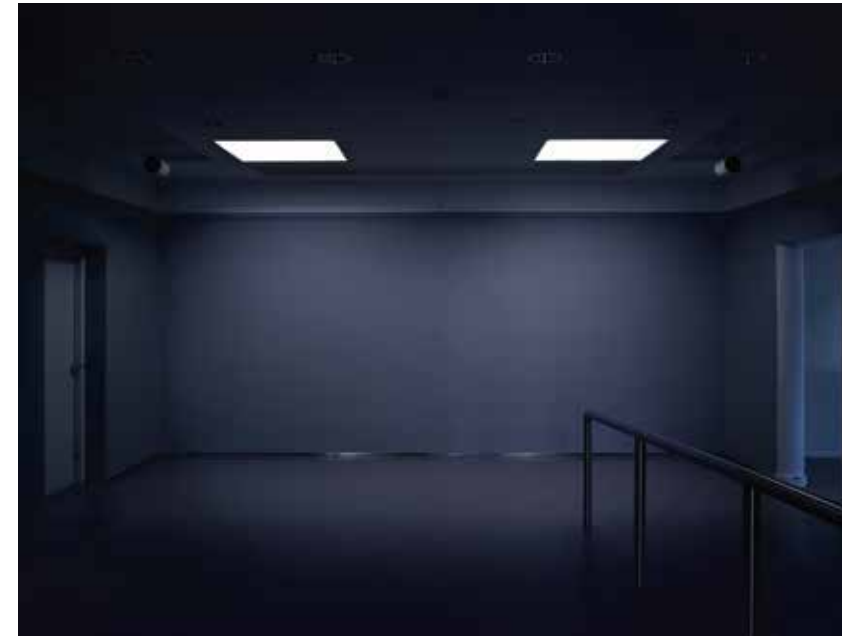
Meditatief boek

Een dag na ons gesprek meldt Satijn zich bij me omdat ze – tot haar spijt – vergat te vertellen over haar pas uitgebrachte kunstenaarsboek *VOID*. 'Ontwerper Sybren Kuiper heeft het zo bedacht dat het een bijna meditatieve ervaring is om er doorheen te bladeren. Het boek heeft grote uitvouwpagina's, waardoor je er dus al even de tijd voor moet nemen, maar ook nodigt het hopelijk uit om even die ruimtes in te stappen, zowel bijna fysiek de foto's in (ze omringen je zichtveld door het formaat) als metaforisch. Dus om even in je eentje, in stilte, in een kamer te gaan zitten. Ook verloopt het boek van donker naar lichter werk, stiekem bedoeld om het pad der verlichting te symboliseren. Dat je misschien wel begint in het donker, maar door steeds meer licht toe te laten en trauma, veroordeling en boosheid los te laten, óf het te accepteren, er meer lucht, ruimte, liefde en energie je leven binnen kunnen komen.'

Op zoek naar vrijheid

Nightcall is een van haar laatste series tot dusver. Hierin verkent ze de nachtelijke stilte op industrieterreinen en in gebieden met kantoren. 'Ik voelde een behoefte aan meer vrijheid en had het nodig om naar buiten te gaan en om zelf te bepalen wanneer ik kon fotograferen.' En zo vervolgt ze haar eigen zoektocht naar haar plek op de wereld. Uit noodzaak: omdat je als kunstenaar niet anders kunt. 📍

'Veel werk ademt een bijna sacrale sfeer uit, met ingetogen kleuren'

Twilight Zone (Kröller-Müller Museum) 10, 2021

Higher Ground II-01, 2023

Meer informatie:
satijnpanyigay.com
 Instagram: @satijnpanyigay

Satijn Panyigay wordt vertegenwoordigd door Galerie Caroline O'Brien (Amsterdam) en Galerie-Peter-Sillem (Frankfurt am Main, Duitsland). Haar werk bevindt zich in meerdere Nederlandse collecties, waaronder Museum Boijmans Van Beuningen, Museum van Bommel van Dam, de collectie van KPMG en een groeiend aantal particuliere verzamelingen.

VOID is onder meer verkrijgbaar bij Hartmann Books. Op Satijs website tref je een YouTube-filmpje aan dat een goede indruk geeft van het boek.

